

Pozitif Psikoterapi Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pozitif Psikoterapi Envanteri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29214>

Özet

Bu akademik giriş, Nossrat Peseschkian tarafından geliştirilen Pozitif Psikoterapi yaklaşımının ilkeleri doşultusunda tasarlanmış bir ölçme aracı olan Pozitif Psikoterapi Envanteri'ni (PPE) incelemektedir. Özellikle Sevgi Güney tarafından 2011 yılında Türk popülasyonu üzerinde gerçekteştirilen uyarlama, güvenilirlik ve geçerlik çalışmasına odaklanmaktadır. Envanter, bireylerin pozitif yönlerini, içsel kaynakların ve çatışma çözme yeteneklerini değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma, ölçenin Türk kültüründe psikometrik özelliklerini ortaya koyarak, klinik ve araştırma alanlarında kullanılmaya zemin hazırlamaktadır.

PPE'nin bu uyarlama çalışması, ölçenin Türk kültürel bağlamına uygunluğunu test ederek, pozitif psikoterapi prensiplerinin Türkiye'deki bireyler üzerindeki yansımaların ölçmeye yönelik bir araç sağlamaktadır. Çalışma, envanterin psikometrik açıdan sağlam bir yapıya sahip olduğunu göstermeyi hedeflemiş, böylece ruh sağlığı profesyonellerine danışanların güçlü yönlerini ve gelişim potansiyellerini belirlemede yardımcı olacak güvenilir bir araç sunmuştur.

Anahtar Kelimeler

Pozitif Psikoterapi, Envanter, Güvenirlik, Geçerlik, Türk Uyarlaması, Psikolojik Değerlendirme, Psikometri, Olumlu Özellikler.

Yazarlar

Sevgi Güney

Amaç

Pozitif Psikoterapi Envanteri'nin (PPE) temel amacı, bireylerin psikolojik iyi oluşları, içsel kaynakların ve olumlu başa çıkma stratejilerini değerlendirmektir. Bu envanter, Nossrat Peseschkian'ın Pozitif Psikoterapi teorisi çerçevesinde, kişinin güçlü yönlerine, gelişim potansiyeline ve çatışmalar yapıcı bir şekilde çözme yeteneğine odaklanır. Ölçek, sadece sorunlar değil, aynı zamanda bireyin sahip olduğu olumlu nitelikleri ve yaşam becerilerini de ölçmeyi hedefler.

Güney (2011) tarafından Türk popülasyonu için yapılan uyarlama çalışması, bu envanterin Türk kültürüne özgü bağlamda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini test etmeyi amaçlamaktadır. Bu sayede, Türk psikoloji alanında çalışan araştırmacılar ve klinisyenler için, danışanların güçlü yönlerini, kaynakların ve yaşamdaki olumlu dinamiklerini anlamak için kültürel olarak uygun bir araç sağlanmasında hedeflenmiştir. Envanter, bireylerin kendi potansiyellerini keşfetmelerine ve psikoterapi süreçlerinde bu potansiyeli kullanılmaya yardımcı olmak için

önemli bir potansiyel ta??maktad?r.

Yap?

Pozitif Psikoterapi Envanteri, Nossrat Peseschkian'ın Pozitif Psikoterapi modelinin temel ilkelerine dayanarak bireyin psikolojik yap?s?n? de?erlendirir. Bu model, insan do?as?n?n sadece patolojik yönlerine de?il, ayn? zamanda sa?l?kl? ve olumlu yönlerine de odaklan?r. Envanterin ölçtü?ü yap?, bireyin temel kapasitelerini, ki?ileraras? ili?kilerdeki becerilerini, ya?amdaki anlam aray???n? ve kültürel normlarla uyumunu içerebilir. Peseschkian'ın yakla??m?, çat??malar? ve sorunlar? "geli?im fırsatlar?" olarak görme e?ilimindedir ve bireyin bu fırsatlar? nas?l de?erlendirdi?ini anlamaya çal??r.

Ölçek, muhtemelen bireylerin umut, iyimserlik, dayan?kl?lk, affedicilik gibi pozitif psikolojik özelliklerini ve ayn? zamanda farklı ya?am alanlar?ndaki (i?, aile, sosyal ili?kiler vb.) uyum düzeylerini ölçen boyutlar? içermektedir. Bu yap?, bireyin içsel ve d??sal kaynaklar?n?, de?erlerini ve inançlar?n? ne ölçüde aktif olarak kulland???n? de?erlendirerek, genel iyi olu? halinin çok boyutlu bir resmini sunmay? amaçlar. Envanter, böylece bireyin bütüncül bir bak?? aç?s?yla güçlü ve geli?ime aç?k yönlerini belirlemeye yard?mc? olur.

Geçerlik

Bir psikometrik arac?n geçerli?i, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne kadar do?ru ve anlaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü ifade eder. Pozitif Psikoterapi Envanteri'nin Türkçe popülasyonundaki geçerlik çal??mas? Güney (2011) taraf?ndan yap?lm?? olmas?na ra?men, sunulan kaynak içeri?inde spesifik geçerlik bulgular?na ili?kin detayl? bilgi bulunmamaktadır. Genellikle geçerlik çal??malar?, yap? geçerli?i (faktör analizi ile), ölçüt geçerli?i (ba?ka ölçeklerle korelasyon) ve içerik geçerli?i gibi farklı yöntemlerle incelenir.

Bu tür bir uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in ölçtü?ü kavramlar?n Türk kültürüne ve diline uygun bir ?ekilde aktar?ld???n? ve ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünün gösterilmesi kritik öneme sahiptir. Geçerlik analizleri, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu olup olmad???n? ve ölçüm sonuçlar?n?n ilgili d?? kriterlerle tutarlılı??n? de?erlendirir. Ancak, bu çal??manın hangi spesifik geçerlik türlerini ara?t?rd??? veya elde edilen geçerlik katsayılar? hakkında bilgi mevcut de?ildir.

Güvenirlik

Bir psikometrik arac?n güvenirli?i, ölçe?in tutarlı ve kararlı ölçümler yapma yetene?ini ifade eder. Yani, ayn? ko?ullar alt?nda tekrar uyguland???nda benzer sonuçlar verme derecesidir. Pozitif Psikoterapi Envanteri'nin (PPE) Türk popülasyonu için güvenilirlik çal??mas? Güney (2011) taraf?ndan gerçekleştirilmi? olmas?na ra?men, sa?lanan kaynakta bu çal??manın spesifik

güvenirlik bulgularına dair detaylı istatistiksel bilgi ("") yer almamaktadır.

Güvenirlik genellikle iç tutarlılık (Cronbach alfa katsayısı ile), test-tekrar test güvenilirliği (ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında tutarlılığı) ve yarıya bölme güvenilirliği gibi yöntemlerle değerlendirilir. Uyarlama çalışmalarında, orijinal ölçeğin iç tutarlılık katsayılarının hedef dilde de kabul edilebilir düzeyde olup olmadıklarına bakılır. Güvenirlik bulgularının eksikliği, ölçeğin Türk popülasyonunda ne kadar tutarlı ölçümler yapabildiğine dair kesin bir yargıda bulunmayı zorlaştırmaktadır.

Faktör Analizi

Pozitif Psikoterapi Envanteri'nin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla gerçekleştirilen faktör analize ilişkin bilgiler, sunulan kaynak içeriğinde detaylı olarak yer almamaktadır. Faktör analizi, bir ölçeğin temel boyutları veya alt yapıları belirlemek için kullanılan istatistiksel bir yöntemdir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi gizil faktörler altında toplandığını ve ölçeğin teorik yapılarını destekleyip desteklemediğini gösterir.

Uyarlama çalışmalarında, orijinal ölçeğin faktör yapılarının hedef kültürde de korunup korunmadığının incelenmesi önemlidir. Bu, ölçeğin farklı kültürel bağlamlarda da aynı psikolojik yapıyı ölçtüğünü doğrulamak için kritik bir adımdır. Ancak, Güney (2011) çalışmasında bu analizin sonuçlarına dair spesifik bilgilere ulaşılamamaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Orijinal bir ölçeğin Türkçeye çevrilerek psikometrik özelliklerinin incelenmesi)

Format: Genellikle psikolojik envanterler öz bildirim formatında olup, katılımcıların belirli maddeleri değerlendirmesini gerektirir. Derecelendirme bilgisi eksik olsa da, bu tür ölçekler genellikle 4'lü, 5'li veya 7'li Likert ölçeği formatında yanıtlanırlar.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama çalışması Türk popülasyonu üzerinde yapıldığı için).

Popülasyon Grubu: Türk popülasyonu.

Yaş Grubu: Kaynakta belirtilmemiştir, ancak psikolojik envanterler genellikle yetişkin popülasyon için tasarlanırlar. Bu nedenle, çalışmanın yetişkinler üzerinde yapıldığı varsayılabilir.

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki genel yetişkin nüfus.

Test Metodolojisi: Öz bildirim temelli bir anket veya envanter. Katılımcılar, belirli ifadelerle kendi deneyimlerine veya düşüncelerine göre yanıt verirler. Derecelendirme ölçeği kullanılarak

yan?tlar?n nicel hale getirildi?i d?ün?lmektedir.

Anahtar Kelimeler

Pozitif Psikoterapi, Envanter, Güvenirlik, Geçerlik, Türk Uyarlamas?, Psikolojik De?erlendirme, Psikometri, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Sa?lanan kaynak içeri?inde yazar?n ORCID tan?mlay?c?s? bulunmamaktadır.

Ba?l?k E-posta Adresleri: sevgiguney@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Sa?lanan kaynak içeri?inde yaz??ma adresi bulunmamaktadır.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Ücret: Pozitif Psikoterapi Envanteri'nin kullan?m?na ili?kin izinler veya ücretlendirme hakk?nda sa?lanan kaynak içeri?inde herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Ölçe?i kullanmay? d?ünen ara?t?rmac?lar?n ve klinisyenlerin do?rudan sorumlu yazar Sevgi Güney ile ileti?ime geçmeleri tavsiye edilir.

Test Y?l?: Ölçe?in Türk popülasyonu üzerindeki güvenilirlik ve geçerlik çal??mas? **2011** y?l?nda yayınlanm??tır. Bu tarih, uyarlamam?n ve psikometrik çal??malar?n tamamland??? y?l? temsil etmektedir.

Kaynaklar

Güney, S. (2011). The positive psychotherapy inventory (PPTI): Reliability and validity study in Turkish population. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 29, 81-86. doi:10.1016/j.sbspro.2011.11.209

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: ac.els-cdn.com

Ölçe?in PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: pozitif-psikoterapi-envanteri-toad.pdf

Pozitif Psikoterapi Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Sağlanan kaynak içeri?inde Pozitif Psikoterapi Envanteri'nin maddeleri bulunmamaktadır. Bu nedenle ölçek maddeleri bu bölümde sunulamamaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM